

*Базар В.В.,
аспірант Академії праці,
соціальних відносин і туризму*

*Засаднюк В. А.,
аспірант Науково-дослідного
інституту приватного
права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака
НАПрН України*

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ТИПОВИХ СПРАВ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Адміністративне судочинство, як важлива складова правової системи, займає ключове місце у забезпеченні прав та інтересів громадян, підприємств та організацій у сфері публічного управління. Одним із важливих аспектів функціонування адміністративного судочинства є розгляд типових справ, які мають значний вплив на вирішення адміністративних спорів та забезпечення правової стабільності.

У даній науковій публікації ми розглянемо поняття та сутність типових справ в адміністративному судочинстві. Ми проаналізуємо їхню роль та значення в контексті забезпечення ефективності судочинства, а також визначимо основні ознаки та критерії класифікації типових справ.

Метою цієї наукової публікації є систематизація та узагальнення наукових підходів до розуміння типових справ в адміністративному судочинстві, їхнього значення та ролі у забезпеченні ефективності правосуддя. Надіємося, що результати нашого дослідження сприятимуть поглибленню розуміння цієї проблематики та вдосконаленню практики адміністративного судочинства.

Типові справи у сфері адміністративного судочинства відіграють важливу роль у забезпеченні системності та єдності правозастосовної практики. Вони є особливим видом справ, які характеризуються однаковістю або схожістю правових питань, обставин, об'єктів або суб'єктів.

Сутність типових справ полягає в тому, що вони створюють можливість для систематизації та уніфікації правозастосовної діяльності судів у вирішенні схожих правових питань. Це сприяє забезпеченню прозорості, консистентності та передбачуваності рішень судів у сфері адміністративного права.

Основні ознаки типових справ включають:

- 1. Однаковість або схожість правових питань:** Типові справи об'єднуються за наявністю спільних або схожих правових питань, які виникають у подібних обставинах.

2. **Однорідність об'єктів або суб'єктів спору:** Вони можуть стосуватися однорідних об'єктів (наприклад, адміністративні правопорушення) або суб'єктів спору (наприклад, державних органів чи громадян).
3. **Масовий чи системний характер:** Типові справи можуть виникати внаслідок масових правопорушень або мати системний характер, коли вони відображають загальні проблеми у виконанні адміністративного законодавства.
4. **Стандартизація рішень:** Вирішення типових справ може супроводжуватися застосуванням стандартизованих або типових рішень, які базуються на попередніх судових практиках та правових нормах.

Дослідження поняття та сутності типових справ в адміністративному судочинстві розкриває важливі аспекти організації та функціонування правосуддя у сфері адміністративного права.

Перш за все, типові справи відіграють ключову роль у забезпеченні єдності та стабільності судової практики. Вони дозволяють уникнути дублювання рішень та неоднозначності в тлумаченні правових норм, оскільки схожі справи розглядаються за однаковими принципами та критеріями.

Крім того, типові справи сприяють ефективному вирішенню масових адміністративних спорів шляхом створення зручних та швидких механізмів розгляду справ. Вони дозволяють зосередити увагу судових органів на ключових аспектах спору та уникнути витратних процесів із повторним вирішенням однотипних справ.

Особливу увагу слід приділити ролі типових справ у формуванні правової культури та вихованні правової свідомості учасників правовідносин. Вони створюють можливість для підвищення рівня правової обізнаності громадян, а також сприяють розвитку професіоналізму та компетентності представників влади та громадських організацій у вирішенні адміністративних спорів.

Таким чином, типові справи є важливим інструментом у системі адміністративного судочинства, який сприяє не лише забезпеченню правової стабільності та єдності, а й вирішенню конкретних правових проблем та захисту прав індивідуальних суб'єктів права.

У контексті адміністративного судочинства типові справи є важливим елементом забезпечення єдності, стабільності та ефективності правозастосування. Наше дослідження підтверджує, що вони відіграють ключову роль у формуванні системи правосуддя, забезпечуючи стандартизацію рішень та виключаючи можливість різотлумачення законодавства.

Значення типових справ полягає не лише у їхньому впливі на судову практику, а й у сприянні підвищенню правової культури суспільства та забезпеченні захисту прав та інтересів громадян та організацій. Їхнє існування дозволяє уникнути розбіжностей та непорозумінь, забезпечуючи прозорість та об'єктивність у вирішенні адміністративних спорів.

Засновані на аналізі та узагальненні наукових джерел, наші висновки підкреслюють важливість подальших досліджень у цій області. Розвиток адміністративного судочинства потребує постійного вдосконалення механізмів типових справ та їхнього впливу на правову систему країни. Тільки шляхом

постійного аналізу та рефлексії можна досягти високих стандартів справедливості та правової демократії в адміністративному правосудді.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Словник української мови : [в 11 т.] . АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні ; редкол.: І. К. Білодід (голова) [та ін.]. Київ : Наук. думка, 1970 - 1980. Т. 10 : Т-Ф. ред. тому: А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк. 1979. 658 с.

2. Зразкові та типові справи – новела в адміністративному судочинстві. Шелевер Наталія Василівна. Закарпатські правові читання. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (11-31 квітня 2019 р., м. Ужгород). Ужгородський національний університет; За заг. ред. О.Я. Рогача, Я.В. Лазура, М.В. Савчина. Ужгород: РІК-У, 2019. 372 с.

3. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Кучерук Н. КАС змушує керуватися висновками ВС щодо типових справ, навіть якщо вони помилкові. Закон і бізнес. 07.04-13.04.2018. URL: <https://zib.com.ua/ua/132542>.

5. Судова влада України. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/inshe/zrazkovi_spravu.

*Веприк Т.М.,
аспірант Академії праці,
соціальних відносин і туризму*

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Законодавче регулювання охорони земель в Україні є однією з ключових сфер правового регулювання, оскільки земельні ресурси в країні є важливим економічним, екологічним та соціальним активом. Основні проблеми, пов'язані з використанням та охороною земель, стають предметом уваги законодавця, і вирішення цих питань має велике значення для сталого розвитку країни. У контексті сучасних викликів, пов'язаних зі зростанням населення, змінами клімату та потребою у збереженні природних ресурсів, законодавче регулювання охорони земель стає особливо актуальною та важливою темою для дослідження.

Україна, як і багато інших країн, стикається з рядом проблем, пов'язаних зі земельними ресурсами, такими як незаконне використання, недостатнє контролювання за використанням землі, порушення земельного законодавства тощо. В цьому контексті важливим стає аналіз законодавчого регулювання охорони земель в Україні з метою виявлення проблемних аспектів та